మంగళ వాయిద్యాల మధ్య మూడు ముళ్లు వేశాడు సుధీర్ భాను మెడలో. గుండెలమీదకి చేరిన కొత్త పసుపుతాడు మెత్తగా, మధురంగా ఎదను తాకింది. ఆ తాకిడికి ఆమెలో ఎన్నో వేల ఆనంద తరంగాలు వెల్లువగా పొంగాయి. నేను సుధీర్ కోసమే పుట్టాను. ఇతని సాహచర్యంలో నా జీవితం ఆనందమయం చేయి భగవంతుడగా మనసులోనే దేవుని ధ్యానించుకుంది.

సుధీర్, భాను ప్రక్కన ఠీవిగా కూర్చున్నాడు. అతని స్పర్శ బట్టలనుండే విద్యుత్ తరంగాలను అంతరంగంలోకి పంపుతోంది. వేకువనే లోకం వీణపై సంతోషపు సంగీతాన్ని ఆలపిస్తున్న భావన కలిగించింది భానులో. ఎద పులకించింది. అది పయ్యెద తెలకించింది.

సుధీర్ ఓరచూపులు చూశాడు, భానువైపు. 'ఈమె నా భార్య అన్న భావం తప్పించి పెద్దగా ఏమీ కలగలేదు. అతనికి... పెళ్లి చూపుల్లో ఐదు నిమిషాలు చూసాడు అంతే ఆమెను. ఆ ఐదు నిమిషాల్లోనూ తామరాకుమీద నున్న నీటిబొట్టు, ఆకును తాకీ తాకనట్లుగా చూశాడు.

అమ్మకు నచ్చింది. నాకూ నచ్చింది. మిగిలినవన్నీ పెద్దలే చూసుకుంటారు. నా పని మెడలో తాళి కట్టడమే అనుకున్నాడు.

తల్లి మాట జవదాటడు పెళ్లికొడుకు పెళ్లిలో అందరూ అంటుంటే భాను మురిసిపోయింది. తల్లిమాట జవదాటనివాడు, భార్య మాటా దాటడు. అంటే ఆడవారిని నొప్పించే మనస్తత్వం కాదన్నమాట. నా మాట దాటకూడదని నేను అనుకోనుగాని, నన్ను నొప్పించకుండా వుంటే చాలు అనుకుంది భాను. ఆమె డిగ్రీ పాసయింది, టైపు షార్టుహ్యాండూ పాసయింది.

సుధీర్, భార్య ఏం చదివింది అనికూడా పట్టించుకోలేదు. నాకు ఎలాంటి భార్య కావాలో అమ్మకు తెలుసుకదా అనుకున్నాడు.

అంతకుముందు సుధీర్ తల్లి వసుంధరకు భాను వాళ్ల నాన్నగారు నారాయణరావు గారు కొద్దిగా తెలుసు. మంచి కుటుంబం, అణుకువ. అందం, చదువు ఉన్న పిల్లను, భానుని సెలెక్టు చేసిందావిడ. పెళ్లిలో వసుంధర అడిగినవన్నీ జాగ్రత్తగానే ఇచ్చారుగానీ, పెళ్లికొడుకు తల్లిగా తనను ఎక్కువ, మర్యాద చేయలేదు. అందరితోనూ సమానంగానే చూశారు అని అలిగిందావిడ.

నారాయణరావుగారు ఏమీ అనుకోకండి అక్కయ్యగారూ. ఆడపిల్ల పెళ్లికదా! అన్ని చూసుకోవాలి. మీమీద మాకు కోపం కాదుకదా! ఏదో హడావిడిలో మీ దగ్గరకు త్వరగా రాలేకపోయాను' అన్నారు.

ఎవరైనా బ్రతిమాలితే కరిగిపోవడం మంచివారి లక్షణం. ఇంకా కరుడుగట్టుకుపోయి, బిగుసుకుపోవడం మర్యాదస్తుల లక్షణం కాదు. మగ పిల్లాడి తల్లిని, అంత బింకం చూపించకపోతే ఎలా అంటూ ఆవిడ మరింత బిగుసుకుపోయింది.

అత్తా పదునైన కత్తా అన్నట్లుందావిడ.

ఆ కోపంతో నారాయణరావుగారిని, సుమతిని ఏమీ చేయలేక, తమ గూటికి చేరిన చిలకలాంటి భానుమీద విరుచుకుపడింది.

గుడ్ల నీరు కుక్కుకుని, వడ్లగింజలోంచి బయట పడిన బియ్యపు గింజలా రక్షణ లేనట్లు ఫీల్ అయింది భాను. భర్తకు మాత్రం ఈ విషయం చెప్పలేదు భాను. ఇకపై ఆ బియ్యపుగింజకు తొడుగు, తనకు వేదనల వర్షంనుండి కాపాడే గొడుగు భర్తే అనుకుంది.

సుధీర్‌కి భార్య అంటే అంత ఇంటరెస్టు లేకపోయినా, ఆ మొదటిరాత్రి గడిచిన తరువాత, భార్యతో అనుబంధం పెరిగి ఆమె అంటే ఆరాధన ఏర్పడింది.

ఇంక అక్కడినుండి ప్రతీ దానికి భార్యను పిలవడం, అడిగి చేయించుకోవడం, సాయంకాలం పూలు తేవడం, షికార్లకు, సినిమాలకు తిప్పడం మొదలుపెట్టాడు.

వసుంధరకు అది కన్నెర్రగా వుంది. 'ఎర్రగా, బుర్రగా వున్న పెళ్లాం వచ్చింది. తల్లి అల్లం అయిపోయింది. ఇంక నా కొడుక్కి నేను కనబడతానా. అప్పుడే కొంగున కట్టేసుకుంది. రేపు వేరే కాపురం అని, నా కొడుకుని నా నుండి వేరు చేస్తుందేమో అంటూ సణుగుడు మొదలుపెట్టింది. అవన్నీ భాను చెవిలో పడుతున్నా అత్తల గుణం

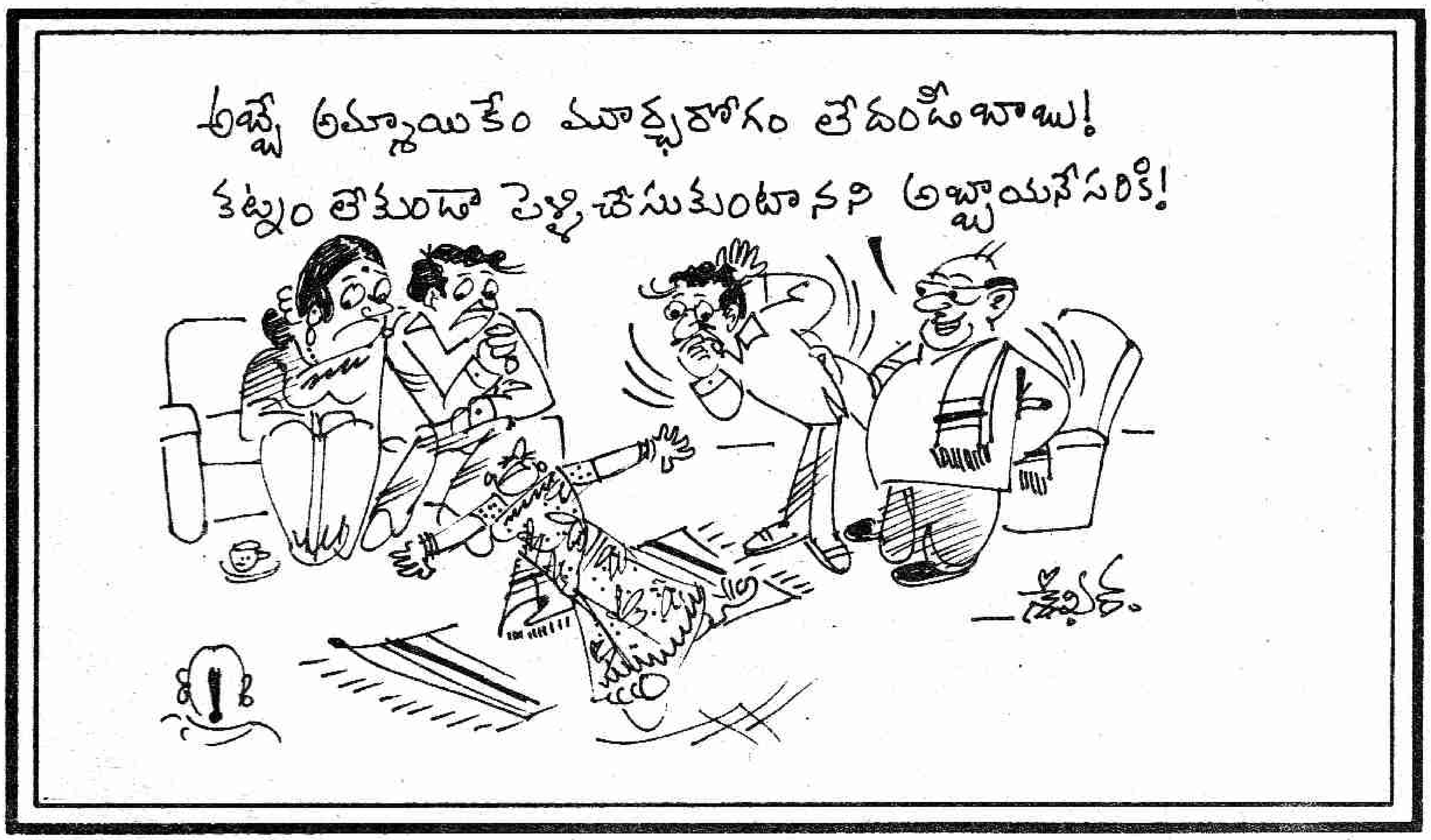

ఇంతేకదా అని పట్టించుకోలేదు భాను. భర్త ప్రేమ సముద్రంలో తేలియాడే మైకపు ఓడలా తయారయింది. మైనపు ముద్దయిపోయింది. భర్త ఎలా వంగమంటే అలా వంగడం, ఏమి చేయమంటే అది చేయడం అంతే.

'అమ్మా! అమ్మా!' పిలిచాడు సుధీర్.

'ఏం నాయనా, భాను వచ్చిన తరువాత ఈ ఇంటిలో అమ్మా అనే పిలుపే వినబడడంలేదు. ఆ మాయలాడి అంతలా నిన్ను ఆకట్టేసుకుంది' అంటూ వచ్చింది వసుంధర.

'రేపు భాను పుట్టినరోజు. భానుకి తెలియకుండా సర్ప్రయిజింగ్‌గా ఒక చీర కొనాలి. నాకు చీరల సెలక్షన్ తెలియదుగా. నీవు రా అమ్మా బజారుకి' అన్నాడు.

కొడుకు తనకు విలువ ఇవ్వడం సంతోషమే కలిగించినా, ఆ బజారుపని కోడలికి మరింత రేపు సంతోషాన్ని కలిగిస్తుంది అన్న నిజాన్ని ఆవిడ జీర్ణించుకోలేకపోయింది.

అయినా సరే బజారుకి వెళ్లి చీర తెచ్చింది. బజారునుండి వచ్చి పేకెట్ సీక్రెట్‌గా దాచేశాడు సుధీర్. ఇంటికి వచ్చేసరికి సుధీర్ స్నేహితుడు తరుణ్ వచ్చి వున్నాడు.

'హాయ్ తరుణ్' సంతోషంగా పలకరించాడు సుధీర్. సుధీర్, తరుణ్ ప్రాణ స్నేహితులు.

'ఏమిటి విశేషం' అడిగాడు సుధీర్.

'ఏం విశేషాలు లేకపోతే మీ ఇంటికి రాకూడదా ఏమిటి?'

'అబ్బే ఈ మధ్య బిజీ అయిపోయావుకదా! మా పెళ్లికి వచ్చినవాడివి మరలా ఇదేగా రావడం! పోనీ నాగురించి కాపోయినా, భాను పెళ్లికి ముందు నీకు తెలిసిన అమ్మాయేనటకదా. ఆమెను పలకరించడానికైనా రావచ్చుకదా!'

'మీ మధ్య పానకంలో పుడకలా నేనెందుకని రాలేదు. కొత్తగా పెళ్లయినవాళ్లని కొంతకాలం ఎవరూ డిస్టర్బ్ చేయకూడదు'

'ఓహో, ఆలాగా, అయితే నీకు పెళ్లయిన తరువాత మేముకూడా మీ ఇంటికి ఎక్కువగా రాకూడదని, ముందుగానే హెచ్చరిస్తున్నావా?'

'నీవు ఎలా అనుకున్నా నాకు ఇష్టమే' భాను కాఫీ, టిఫిన్ తెచ్చింది.

నిజంగా, భాను నీ భార్యకావడం నీ అదృష్టంరా సుధీర్. భానులో వంక పెట్టివలసిన గుణం ఏదీ లేదు. చంద్రునిలోనైనా మచ్చ వుందిగాని...'

'ఏమిటి భట్రాజువైపోతున్నావ్, తరుణ్' నవ్వుతూ అంది భాను.

'నేను నిజమే చెబుతున్నాను, భాను' అన్నాడు.

'నేను కూడా ఒప్పుకుంటున్నానులే, తరుణ్. నిజంగా భాను చాలా మంచి అమ్మాయి' భార్యవైపు కొంటెగా చూస్తూ అన్నాడు సుధీర్.

భాను సిగ్గుతో మొహం దించుకుంది. భర్త నోటివెంట వచ్చిన పొగడ్త, పొగడపూల

ఊయలనెక్కి ఊగినట్లు, మొగలి పొదలో ఎద దాగినట్లు సాగర తీరాన తరంగాలపై అలల ఒడిలో సాగినట్లు అనిపించింది. మనసంతా మధుర భావనతో నిండిపోయింది.

'నేను త్వరలో స్టేట్స్‌కి వెళ్లవచ్చు! అప్పుడే చెబితే నామీద విరుచుకుపడతావని, ఇప్పుడే చెబుతున్నాను' మెల్లగా అన్నాడు తరుణ్.

'హాయ్, కంగ్రాచ్యులేషన్స్. నాకు అక్కడినుండి మంచి షూ తేవడం మరచిపోకు!'

'ఇంకా నేను వెళ్లనే లేదుకదరా'

'ఎప్పుడో అప్పుడు వెళతావుకదరా. భానుకి మాత్రం ఇండియాలో తయారై, అమెరికాకి ఎక్స్‌పోర్ట్ అయి, అక్కడ ఆ ఫారెన్ చీరలా చెలామణి అయ్యే మంచి చీర పట్టుకురా.

ముగ్గురూ నవ్వుకున్నారు.

కొంచెం సేపు కూర్చుని వెళ్లిపోయాడు తరుణ్.

ఆ మర్నాడు భర్త లేవకముందే ఎప్పటిలాగే స్నానం చేసేసింది భాను. అత్తింటికి వస్తున్నప్పుడు, ఈ చీర నీ పుట్టిన రోజుకి కట్టుకో అని తల్లి ఇచ్చిన చీర కట్టుకుంది.

బెడ్‌కాఫీతో భర్తను లేపడానికి వెళ్లింది. 'హాయ్. హేపీ బర్త్‌డే' అంటూ భార్యను దగ్గరకు లాక్కుని ఒక్కసారి ఉలిక్కిపడ్డాడు సుధీర్.

'అదేమిటి, చీర నేను ఇవ్వకుండానే తీసి కట్టుకున్నావా? నీకు సర్‌ప్రయిజింగ్‌గా ఇవ్వాలనుకున్నానే' అన్నాడు నీరసంగా.

'ఏమిటి, చీరేమిటి' ఆశ్చర్యంగా అడిగింది భాను. 'ఈ చీర నేను నీ పుట్టినరోజుకోసం కొన్నదికదూ!'

నెంబర్!

పార్కులో కవితతో అన్నాడు కిరణ్.

"నీవు చాలా అందంగా వున్నావ్"

"నా చెల్లెలు నాకంటే అందంగా వుంటుంది. దాన్ని నలుగురు ప్రేమిస్తున్నారట" అంది కవిత.

"నలుగురా... మిగతా ముగ్గురెవరబ్బా" తనలో తానే గొణుక్కున్నాడు కిరణ్.

— కె.వి.మధుసూదనరావు(కాకినాడ)

'కాదండి. ఇది అమ్మ కొనింది. మీరు నా చీరలు అన్నీ చూడలేదుకదా!' అంది.

'అయ్యో. అయితే నేను సరిగ్గా ఇలాంటి చీరే పింక్ కలర్‌కి రెడ్ బోర్డరున్నదే కొన్నాను' అంటూ డ్రాయర్ తెరిచి చీర ఇచ్చాడు.

'థాంక్స్. ఫరవాలేదులెండి' అంటూ గబగబా ఆ చీర విప్పేసి భర్త కొన్న చీర కట్టుకుంది. అచ్చు రెండూ ఒకలాంటివే.

భర్తకాళ్లకు నమస్కరించింది. ఎందుకో సుధీర్ మనసు చివుక్కుమంది.

ఆ చివుక్కుమనడాన్ని తల్లి ఆసరాగా తీసుకుని కథ అల్లేసింది.

మనం ఈ చీర కొన్నామని చూసి వుంటుందిరా. అందుకే మీకంటే ముందు మా అమ్మ కొనిచ్చిందిలే అని కేర్‌లెస్‌గా ఎలా కట్టుకుందో చూడు' అంది.

ఆ మాటలు అతనిపై చాలా ప్రభావం చూపాయి. ఆ రోజంతా మూడీగావే వున్నాడు సుధీర్. సాయంకాలం భార్యను సెకండ్‌షోకి తయారుకమ్మన్నాడు అదీ యధాలాపంగా.

'సినిమాకు తీసుకెళితే ఆ సినిమా కూడా మీ అమ్మతో చూసేశాను అనవుకదా'' అన్నాడు విష్కారంగా.

'ఛఛ అదేమిటండి. ఎందుకంటాను. ఒకవేళ నేను చూసినా మీతో చూసిన ఆనందం, అంతకుముందు చూసినప్పుడు వుండదుకదా'

'ఎంతయినా సెకండ్ సెకండే'

'వట్టి సెకండేకాదు. ట్వంటీ సెకండ్ అయినా సరే మీతో పంచుకునే తృప్తి నాకు ఎందులోనూ వుండదండి' అంది భర్తను అనునయిస్తూ.

కాస్త స్తిమితపడ్డాడు సుధీర్. సినిమానుండి వచ్చిన తరువాత మూడీగా వున్న భర్తను, తానే కవ్వించి, నవ్వించింది, భామ.

ఆమె నవ్వులలో, ఆ సన్నిధిలో ప్రొద్దుటినుండి పడిన మనస్తాపం మరచిపోయాడు సుధీర్.

కాని ఆ చిన్న సంఘటనే కుటుంబ కలతలకు బలమైన విత్తనం అయింది.

వసుంధరకు, కొడుకు, కోడలికి ఎక్కువ ప్రిఫరెన్స్ ఇవ్వడం, ఆమెను ఎక్కువ ప్రేమించడం నచ్చలేదు. తన స్థానం దిగజారిపోతున్నట్లు భావించుకుంది.

ఆ వయసువారికి అలా ప్రవర్తించడం సహజమని, అలా ప్రవర్తించడమే సరియైన మార్గమని భార్యను నిర్లక్ష్యం చేసి, తల్లి కొంగు పట్టుకు వేళ్లాడడం, మంచి పద్ధతి కాదని ఆవిడ అనుకోలేదు. కొడుకుపై కోపం పెంచుకుంది.

భర్త ఏనాడూ, వసుంధరపై నోరెత్తలేదు. ఆవిడ భార్యగా ఆయనకు ఏ లోటూ చేయలేదు. తల్లిగా, పిల్లలకు అంతకన్నా లోటు చేయలేదు. దానితో ఇంట్లో అందరికీ ఆవిడంటే మంచి అభిప్రాయమే. భార్య మంచిది అని సత్యవంతుడు, అమ్మ మంచిది అని పిల్లలు ఎప్పుడూ అనుకుంటారు.

అత్త మంచిది అని భాను అనుకోలేకపోయింది. ఎందుకంటే అత్త స్థానం కొత్తది. అది అసూయ ద్వేషాలతో నిండి వుంది. కోడలంటే మలకనభావంతో పండిపోయింది. పాపం భాను అత్తగారి హోదా క్రింద సాదా సీదా కోడలిలా నలిగిపోతుంది.

'అబ్బాయ్! నేను సినిమాకు వస్తానంటే మీ ఆవిడ ఏమందో తెలుసా?' ఒకరోజు కొడుకు రాగానే పురాణం విప్పింది. అసలే ఆఫీసులో, ఆ రోజు లెక్కలు సరిగా తేలక విసుగ్గా వున్నాడు సుధీర్. కోపంగా వుడికిపోతోంది మనసు.

'ఏమంది?' మొహం చిట్లించాడు.

'నేను మీతో సినిమాకు రాకూడదట. అసలే తలనొప్పికదా, సినిమా చూస్తే ఆ శబ్దానికి మరీ ఎక్కువవుతుంది అంది. నన్నూ రమ్మన్నావని, ప్రొద్దుటినుండి చిరచిరలాడుతుంది. ఇంతకుముందు నన్ను నీవు ఎన్నిసార్లు తీసుకెళ్లలేదు సినిమాకు. ఈవేళే కొత్తగా తీసుకెళ్తున్నావా? ఈ రోజు సినిమాకు వద్దంది. రేపు ఇంటిలోనే వుండొద్దంటుంది. ఏమో అనుకున్నాను. నీ పెళ్లాం గట్టి పిండమేరా, నిన్ను ముక్కుపట్టుకుని పిండేటట్లు కనబడుతుంది. కాస్త కంట్రోల్‌లో పెట్టుకో నాయనా. రౌతు మెత్తనివాడయితే, గుర్రం మూడుకాళ్లమీద నడుస్తుందట' అక్కసుగా అంది వసుంధర.

'భానూ, భానూ' గట్టిగా అరిచాడు సుధీర్. వంటగదిలో కాఫీ కలుపుతున్న భాను కంగారుగా వచ్చింది.

'ఏం, అమ్మను సినిమాకు వద్దన్నావట' కోపంగా అడిగాడు.

'నా ఉద్దేశ్యం' ఆమె మాట పూర్తికానేలేదు.

'ఇక్కడ నీ ఉద్దేశ్యాలు ఎవరూ అడగలేదు. ఎవరికీ అక్కరలేదుకూడా. పేనుకి పెత్తనం

బామ్మగారి టెన్నిస్

ఉడ్ బ్రిడ్జ్ ఆమె పేరు. టెన్నిస్ ఛాంపియన్. 90 సంవత్సరాల వయస్సులోకూడా తన ఆరోగ్యంగా వుంది. ఇప్పటికీ టెన్నిస్ ఆడుతోంది! 20 సంవత్సరాలపాటు తన దేశంలో టెన్నిస్ క్రీడలో విజయపతాకాన్ని ఎగరవేసింది. తన 55వ ఏట ఉడ్ బ్రిడ్జ్ ఛాంపియన్ అయింది! వింబుల్డన్‌లో పాల్గొని కొన్ని విజయాలను పొందడమేగాక, అప్పట్లో ఆమె బ్రిటిష్ నెంబర్‌వన్‌నుకూడా ఓడించింది! ఇంగ్లాండ్‌నుంచి ఉడ్ బ్రిడ్జ్ తండ్రి విక్టమగలూర్ వచ్చి ప్లాంటర్‌గా కొనసాగాడు.

— కొడిమెం

వచ్చినట్టుగా ప్రవర్తించకు. అమ్మకూడా మనతో ఎప్పుడూ సినిమాకు వస్తుంది" అన్నాడు.

నిజానికి ప్రొద్దుటినుండి తలనొప్పి, తలనొప్పి అంటూ తల పట్టించుకుంది భానుచేత. అబ్బ అసలే నాకు బి.పి ఈ శబ్దాలు భరించలేకపోతున్నాను అంటూ రేడియోగాని, టి.విగాని పెట్టనివ్వలేదు. టి.విలో మనం తక్కువ సౌండు పెట్టుకుని వింటాం. సినిమాలో సౌండ్ చాలా ఎక్కువగా అనిపిస్తుందని, అసలే ఆ సినిమాలో ఫైటింగులు ఎక్కువ వున్నాయని తరువాత వెళదాంలెండి సినిమాకు' అంది అత్తగారితో. తనని తీసుకెళ్లడం ఇష్టం లేక అలా అందని అర్థం చేసుకుని కొడుకుతో చెప్పింది ఆవిడ.

వచ్చే కన్నీటిని కళ్లల్లోనే ఆపుకుని వంటగదిలోకి వెళ్లిపోయింది భాను.

కనీసం ఆ రాత్రి సుధీర్ భానుని నొప్పించినందుకు సారీ అన్న మాటకూడా అనలేదు. 'భార్య అంటే పడి వుండేది' అన్న మాట అతని తలకు బాగా ఎక్కించేసింది తల్లి. తల్లి మాట వేదం, తండ్రి చెప్పిందే నీతి అన్నట్లుగానే వుంటాడు సుధీర్.

అప్పటినుండి సినిమా విషయం వస్తే ఏం మాట్లాడకుండా ఊరుకుంటుంది. భాను. రమ్మంటే వెళ్లడం, వద్దంటే మానడం అలవాటు చేసుకుంది. దానికీ కోపం వచ్చింది వసుంధరకు. 'ముంగిలాగ మాట్లాడదురా నీ పెళ్లాం. నేను రావడం ఇష్టం లేనట్లుంది. ఎంత మూడీగా వుందో చూడు' అని అంటుంది. వసుంధర కొడుకుతో సినిమాకు వెళ్లినప్పుడల్లా.

'పోనీలేమ్మా. తను ఎలా వుంటే ఎవరికి కావాలి' అని సుధీర్ అంటే ఆమె మనసు చల్లబడేది.

సుధీర్ ఆఫీసుకి వెళ్లగానే తన కొడుకుని ఎంత అపూరూపంగా పెంచింది, కోడలు ఎంతగా నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నదీ రికార్డు విప్పేది భర్త దగ్గర అదీ భాను వినేలా.

భానుని ఎక్కువ బాధపెడితే భర్తతో ఎలాగూ ఎక్కువ సహకరించదు. అప్పుడు కొడుకు మనసు కోడలి అధీనంలో వుండదు. తన అధీనంలోనే వుంటుంది అని ఆవిడ అభిప్రాయం. ఆ అభిప్రాయం భాను బ్రతుకులో కంటకప్రాయం అయి, కంటినిండా నీళ్లతో ఎప్పుడూ దర్శనమివ్వడం అలవాటైపోయింది.

ఇప్పుడు ఏమన్నానని ఆ ఏడుపు. వుండీ తినలేక, సుఖాలు అనుభవించలేక అంటూ తిరిగి తిరిగి భానునే అంటుంది.

తనువాళ్లింట్లో వుంది. భర్త తన మాట వినదు. వినకపోయినా అర్థం చేసుకోడానికి ప్రయత్నించదు. అలాంటప్పుడు చెవిటిదానిలా నోరుమూసుకుని పడి వుండడం ఉత్తమం అనే నిర్ణయానికి ఏనాడో వచ్చేసింది భాను.

పండుగకు పిలవడానికి భాను తండ్రి వచ్చాడు. కొడుకు అత్తారింటికి వెళితే, భార్యతో అటాచ్‌మెంట్ పెరిగిపోతుందని భయపడింది వసుంధర.

'ఎందుకు నాయనా పండుగకు వెళ్లడం. మీ మామ మహా పెళ్లిలో వేసేశాడుకదా మర్యాదలు. ఇంక పండుగకు చెయ్యాలి. నీవు అక్కడకు వెళ్లావంటే నీకు మందో మాకో పెట్టే రకం. మానుండి నిన్ను వేరుచేయాలని తల్లీ కూతుళ్ల పన్నాగం. అందుకే ఈ పండుగ పిలుపులు' అంటూ ఎక్కించింది.

సుధీర్‌కు చిన్నప్పటినుండి తల్లి ఎంత చెబితే అంత తప్పించి, దేనికీ తర్కించేవాడుకాదు. అదే అలవాటైపోయింది. అతనికి. ఇప్పుడు అదే పద్ధతిలో నడుస్తున్నాడు. అమ్మ నా మేలుకోరుతుందికదా అని మాత్రమే అనుకుంటాడు. భార్యగురించి ఆలోచించడు. ఆ ఇంట్లో ఆమెకేం తక్కువ అనుకుంటాడు.

వసుంధర ప్రభావంతో సుధీర్ అత్తారింటికి వెళ్లలేదు. శలవు లేదంటూ దాటేశాడు. భాను ఒక్కర్తే వెళ్లి మూడురోజులు వుండి వచ్చేసింది. వస్తూ వస్తూ భర్తకు, అత్త మామలకు కూడా బట్టలు తెచ్చింది.

ఆ బట్టలు వసుంధరకు నచ్చలేదు. సణుక్కుంటూనే తీసుకుంది. ఆ బట్టలను కామెంట్ చేస్తూ ఏదో ఒకటి అంటూనే వుంది. మీ అమ్మాయికైతే మేం ఇంత తక్కువ రకం కొనం. మరలా ఎవరూ వంక పెట్టకుండా వుండేవి, నాలుగు డబ్బులు ఎక్కువైనా సరే కొంటాం' అంది.

అప్పటికే అత్తగారి నోటి ధోరణికి అలవాటుపడిపోయింది భాను. అందుకే ఏమీ ఎదురుచెప్పడంలేదు. ఆవిడ అన్నవీ, భర్తకు చెప్పడంలేదు.

అమ్మాయ్ భామా! సత్యవంతుడుగారు పిలిచారు.

'వస్తున్నాను మామయ్యా, అంటూ గబగబా వచ్చింది భామ. అప్పుడే వసుంధర కాఫీ

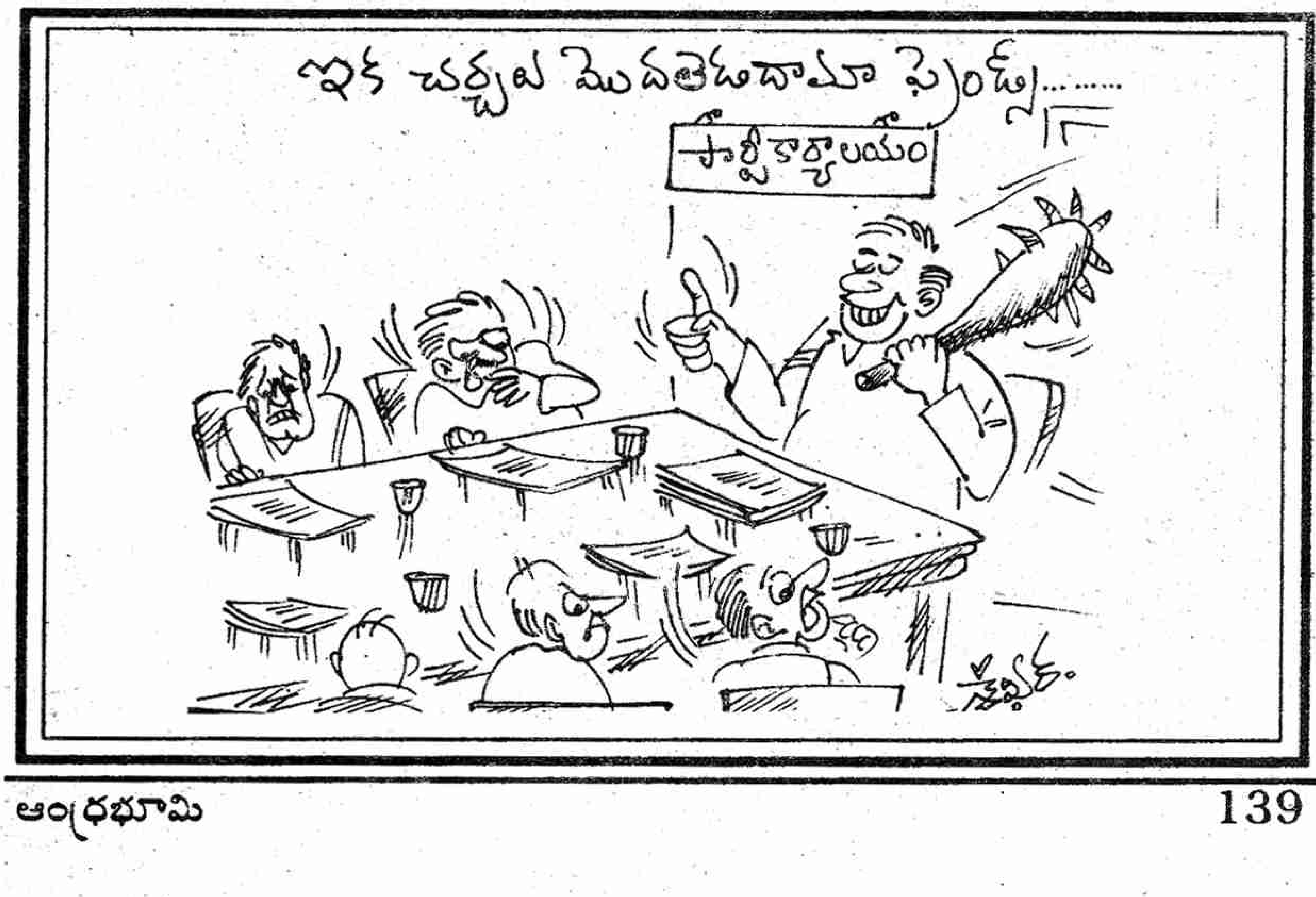

అడిగికిది. ఆ కాఫీ వెంటనే ఇవ్వలేదని అలిగింది వసుంధర.

'అవునులే నా మీద ఎందుకుంటుంది. మామగారైతే అప్పుడప్పుడైనా వెనకేసుకొ వస్తారని, మోజంతా చూపిస్తుంది. అరిచి అరిచి అదే ఊరుకుంటుందిలే అని నిర్లక్ష్యం. లేదంటే తనే కాసుకు తాగుతుందిలే అని మొండితనం. అసలు మా రోజుల్లో అయితే అత్తగారంటే గడగడలాడేవాళ్లం. మామగారి ఎదుటకు, బావగార్ల ఎదుటకు వచ్చేవాళ్లమేకాదు. ఇప్పుడు అంత మర్యాదలెక్కడివిలే. మామగారితో కలిసి కూర్చుని భోంచేసే రోజులు. అయినా ఏమిటో, మరలా అన్నీ తక్కువయిపోతున్నట్లు లెక్కలు' వసుంధర వాక్ప్రవాహం ఆగడంలేదు.

'వస్తున్నానత్తయ్యా. మామయ్యగారికి అర్జంటుగా పుస్తకం కావాలంటే ఇచ్చి వస్తున్నాను. ఇదిగో ఒక్క నిమిషంలో మీకు కాఫీ తెస్తాను'

'అక్కరలేదులేమ్మా. ఇంకా మీ మామగారి పనులో, మరెవరి పనులో వుంటే చూడు. మరీ అంత అత్తగారిమీద ప్రేమ కురిపించేయనక్కరలేదు' ఈసడింపుగా అందావిడ.

'నేను మాత్రం ఖాళీగా లేను కదత్తయ్యా' సంజాయిషీ ఇస్తున్నట్లుగా అంది.

'అయ్యో, నీకెక్కడి తీరిక తల్లీ. పని పని పని ఒకటే పని. నిన్ను రాచి రంపాన పెట్టేస్తున్నానుకదూ! నీకసలు తీరికే వుండడంలేదుకదూ. అవమ్మా. అను. రోజులు నీవి. పడేది నేను. తప్పుతుందా? మరి. అత్త పెట్టే ఆరళ్లు కనిపిస్తాయిగాని, కోడళ్లు చేసే కొంటెపనులు కనబడవు అని ఊరికే అన్నారా?' అదే విధంగా సాగిందావిడ ధోరణి.

భానుకి తలతీసికెళ్లి రైలుకింద పెట్టాలన్నంత కోపం వచ్చింది. తనను తాను తగ్గించుకుంది. స్వతహాగా నెమ్మదస్తురాలు భాను. అత్తగారిమీద కోపం వచ్చినప్పుడు తల్లి మాటలు టేప్ రికార్డర్‌లాగా, వాక్‌మేన్‌లాగా చెవుల్లో గింగురుమంటాయి. 'అత్తలన్న తరువాత ఏదో అంటూ వుంటారు. అవి పట్టించుకోకు. అణకువగా మసలుకో. నేను అంటే ఎంత ఈజీగా తీసుకుంటావో, మీ అత్త ఏమైనా అన్నా అలాగే తీసుకోవాలి. ఫలానావారి ఆడబడుచు గయ్యాళిది అని ఎవరూ అనుకోకూడదు. నిదానమే ప్రదానం భానూ, గుర్తుపెట్టుకో. ఎంత ఓర్చుకుంటే నీ సంసారం అంత బావుంటుంది. ఇంట్లో ఎవరినీ నొప్పించకమ్మా!' అని.

'మరి నన్ను నొప్పిస్తే ఏం చేయనమ్మా' ఎదురుగా లేని తల్లిని ఎదలోనే ప్రశ్నించింది భాను. దానికి జవాబులేదు. ఉన్నా రాదుకూడా.

ఆ రాత్రి భర్త మంచి మూడ్‌లో ఇంటికి వచ్చాడు. అతని సంతోషంలో పాలుపంచుకుందామని ఎంత ప్రయత్నించినా మనసు సహకరించలేదు. అత్తగారి మాటల్ని మరచిపోలేకపోయింది.

'ఏయ్, ఏమిటా ఏడుపు మొహం. ఛ,ఛ ఇంటికి వస్తే ఒక సంతోషంలేదు. సరదా లేదు. ఏదో భూభారాన్నంతా నీవే మోస్తున్నట్లు ఆ మొహం ఏమిటి?' కసురుకున్నాడు సుధీర్ తల్లి

ఎదురుగావే.

'ఏమోరా, ఈ పిల్లను నీకు కట్టబెట్టి నీ గొంతు కోశానేమోనని బాధపడుతున్నాను. నీ జీవితంలో ఓ మురిపెంలేదు. ముచ్చటా లేదు. ఈ తప్పంతా నాదేరా సుధీర్. ఆడవాళ్లు ఇంటెడు చాకిరీ చేసుకుని, భర్త వచ్చేసరికి చక్కగా తయారై నవ్వులతో ఎదురుచూస్తారు.

మీ ఆవిడకు నేను స్నానం చేయమన్నా కోపమే. పూలు పెట్టుకోమన్నా కోపమే' ఆవిడ మెల్లగా సన్నాయి నొక్కులు నొక్కింది.

'పరేలేమ్మా. సుఖపడడానికికూడా అదృష్టం వుండాలి. భాను ఎప్పుడూ స్మశానంలో కాపురం చేస్తున్నట్లు ఏడుపు మొహంతోనే వుంటుంది. నేను అలా బయటకు పోయి వస్తాను' అంటూ వెళ్లిపోయాడు సుధీర్.

భాను నీరుకారిపోయింది. గబగబా స్నానంచేసి తయారవుదామనే అనుకుంది. 'భానూ ఆకలిగా వుంది. కొంచెం పకోడీలు వెయ్యి' అన్న అత్తగారి మాటతో ఆ పనిలో పడింది. ఈ లోపుగా భర్త రావడం, వెళ్లిపోవడం కూడా జరిగిపోయింది తన ప్రమేయం లేకుండానే.

భర్త వచ్చేసరికి చక్కగా తయారై కూర్చుంది. భాను తయారవడం గుర్రుగుర్రుగా చూస్తూనే వుంది వసుంధర.

భర్తతో కలిసి తిందామని అన్నం తినలేదు. రాత్రి పన్నెండుదాటిన తరువాత వచ్చాడు సుధీర్. భార్యవైపు కన్నెత్తి కూడా చూలేదు.

'అన్నం బయట తినేశాను' అన్నాడుగాని నీవు తిన్నావా లేదా అని అడగలేదు. అంత అడిగేంత అనురాగం ఉన్నవాడైతే భార్య అంతరంగాన్నే గ్రహించేవాడు.

మనసులో లావాలు పొంగుతుంటే కంటిమీద కునుకు రాకుంటే, అలాగే ఎప్పుడో ఆకలి కడుపుతో నిద్రపోయింది భాను. చీకటి ఒకటే తోడుగా ఆమెకు మెలకువగా వుంది.

తెల్లవారీ తెల్లవారక ముందే అత్తగారి పిలుపుతో ఉలిక్కిపడింది. అప్పుడప్పుడే నిద్రపట్టిందేమో ఆవిడ అరుపులకు గబుక్కున లేచింది. దానితో తలంతా దిమ్ముగా అనిపించింది.

'ఏమిటే ఏడుపు మొహం నీవూనూ. అసలు నా కొడుకుని మనశ్శాంతిగా బ్రతకనిస్తున్నావా? వాడు అసలే అమాయకుడు. నీది రాయిలాంటి మనసు. పడక పడకనీ పాలబడ్డాడు. వాడి నెత్తిన పాలుపోయడం మాని, నిప్పులు పోసినట్లున్నాను. అందుకే నీలాంటిది దొరికింది. అలా నీరసంగా వుండకపోతే వాడితో హుషారుగా గడపవచ్చుకదా!''

ముళ్ల కుర్చీమీద కూర్చోబెట్టి, కంఫర్ట్‌గా కూర్చోమని ఆజ్ఞాపించినట్లు అందావిడ.

భానూ అన్న పిలుపులో వేల వేల అసూయారాగాలు, మరికొన్ని వేల ద్వేషాల స్వరాలు వుంటాయి. చెవిటిదానిలా అన్నీ భరిస్తూనే వుంది భాను. ఏ విషయం సుధీర్ నోటబడినా తల్లికే సపోర్టుచేసి భార్యనే మందలిస్తున్నాడు భాను.

తల్లి అతనికి పుట్టినప్పటినుండి తెలుసు. ఆమె మనసు ముత్యం అని అతని భావన. కొత్తగా వచ్చింది భాను. ఆమె మనస్తత్వమే మంచిది కాదేమో. అందుకే ఇంట్లో చికాకులు అనే అనుకుంటాడు సుధీర్.

ఒక్కోసారి తండ్రి దగ్గరకు వెళ్లిపోదాం అనుకుంటుంది భాను. కాని అప్పులు చేసి

పెళ్లిచేసిన తండ్రి తననుచూసి ఢీలా పడిపోతాడు. కూతురు బ్రతుకు బాగులేదంటే తట్టుకోలేదు అనుకుని ఊరుకుంది.

పెళ్లినాడు ఆమె శ్రీదేవి. ఇప్పుడు భూదేవి. అప్పుడు డబ్బు ఇవ్వక తప్పలేదు. ఇప్పుడు సహనాన్ని ప్రదర్శించకా తప్పడంలేదు.

సుధీర్ ఆఫీసు వాళ్లందరూ అరకువేలీ జాలీ ట్రిప్ వేసుకున్నారు కుటుంబాలతో సహా. ఆ విషయం విన్న భాను మనసు నెమలివలె నాట్యమాడింది. ఇంటినుండి అలా బయటకు వెళితే భర్త తనను అర్థం చేసుకుంటాడనుకుంది. అన్నీ చకచకా సర్దేసుకుంటుంది. ఆమె అలా హుషారుగా తిరుగుతుంటే వసుంధరకు పదిరోజులు జ్వరంతో మూలన పడినంత నీర్సంగా వుంది.

ఆమె మెదడులోని కుళ్లు కళ్లల్లోకి చేరి ఒళ్లంతా పాకిపోయింది.

ఏ వంకతో ఆ ప్రయాణం మాన్పించాలా అని ఎదురు చూస్తుంది. ఈ లోపులో కూతురు సుజాత వస్తున్నట్లు టెలిగ్రాం రావడంతో అది మంచి అవకాశంగా భావించి కొడుకుతో చెప్పింది.

'చెల్లాయ్ వస్తే రానీయమ్మా. ఇదివరకు భాను లేకముందు ఎన్నిసారు రాలేదు. ఎన్నిసార్లు వెళ్లలేదు అన్నాడు సుధీర్.

'అదేమిటిరా, రాక రాక ఆడపడుచు వస్తుంటే వదినగారు తగుదునమ్మా అంటూ పిక్‌నిక్‌కి వెళితే అదేమనుకుంటుంది. ఈ పిక్‌నిక్‌లు ఎప్పుడూ వుండేవేగా. పైగా నాకు వడుంనొప్పి, లేవలేకపోతున్నాను. సుజాత వస్తే ఎలా?' అంది.

'చెల్లాయ్ ఎప్పుడు వచ్చినా వంటపని అంతా తానే చేస్తుందిగా' అన్నాడు.

కారణం!

లాయర్ అన్నాడు యువతితో
"చూడమ్మా లాయర్ల దగ్గర ఏమీ దాచకూడదు
... ఉన్నదున్నట్లు చెప్పు"
"ఓ క్షురలాయర్ దగ్గర ఏమీ దాచుకోకపోబట్టే
మీ దగ్గరకు రావాల్సివచ్చింది" చెప్పిందామె.

— కె.వి.మధుసూదనరావు(కాకినాడ)

'చేస్తుంది లేవోయ్. అయినా అన్నగారి పెళ్లయిన తరువాత కూడా పుట్టింట్లో అది రెస్టు తీసుకోకపోతే ఎలా. వాళ్లాయన ఏమనుకుంటాడు. ఇక్కడికి వచ్చినా పనేనా అనుకోడూ? అసలు ఆడవాళ్లను అప్పుడప్పుడు పుట్టింటికి ఎందుకు పంపుతారనుకున్నావు. అత్తింట్లో అలసిన పిల్ల నాలుగు రోజులు విశ్రాంతిగా వుంటుందని, మామూలుగా అయితే వంటింట్లో ఆడాళ్లకు ఆదివారాలు సెలవుదినాలు వుండవుగా. ఆ పుట్టిల్లే ఆదివారాలు తెలుసా?' అన్నాడు తండ్రి. తండ్రికూడా అలా అనే సరికి ఇంక తర్కించలేదు సుధీర్. కోడలి ప్రోగ్రాము ఆగిపోవడంతో ఈసారి వసుంధర మనసు నెమలిలా నాట్యమాడింది. ఆ ఇంట్లో అత్తో, కోడలో ఇద్దరిలో ఎవరో ఒకరే సంతోషంగా వుంటారు. ఇద్దరూ కలిసి ఆనందించే సన్నివేశమే లేదు.

అరకు వేలీకి ఒక్కడూ వెళ్లాడు సుధీర్. అందరూ భార్యలతో వస్తే తానొక ఆంజనేయుడిలాగా, భీష్ముడిలాగా ఒంటికాయ సొంటికొమ్ములా వున్నాడు. ఆ చికాకు భార్యమీదే కోపాన్ని తెప్పించింది. ఆమె దానికి బాధ్యురాలు కాకపోయినా తేరగా వున్నవాళ్లనే తిట్టబుద్ధేస్తుందట. భాను అనే మామిడి చెట్టుకి సహనమే కాయలు, సౌశీల్యమే ఆమె మేనిఛాయలు. ఎన్ని ఉన్నా కష్టాల లోయలు దూకక తప్పదుగా మరి సంసారంలో.

ఇంటికి వచ్చి సుజాతను, బావ సుందర్‌ను చూసి పిక్‌నిక్‌లో వచ్చిన కోపం అంతా మరచిపోయాడు సుధీర్. భార్య మనసులో మంట చల్లారలేదు. అయినా ఏమీ తను బయటపడదు. అతి సహనంకూడా ఒక్కోసారి మనసుల్ని వేరుచేస్తుందేమో. రానురాను అదే జరుగుతుంది భాను, సురేష్‌ల మధ్య.

'వదిన చాలా మంచిదిరా అన్నాయ్' అంది సుజాత.

'అలాగా' అని నవ్వేశాడు సుధీర్'

'మరి అమ్మ ఎప్పుడూ ఆ మాట అనదే' అనుకున్నాడు మనసులో.

ఇంతలో తల్లి అందుకుంది. 'చుట్టపు చూపుగా వచ్చిననీ మీద ప్రేమ ఒలకబోస్తుంది. ఎత్తుకో చిల్లుల కుండలలోకి. నిన్ను ప్రేమ వర్షంలో తడిపేస్తుంది. జలుబు చేస్తుంది వెళ్లిపో ఎండలోకి ఎప్పుడూ దగ్గర వుండే మాకు తెలుస్తుందిగాని ఆవిడ మనస్తత్వం నీకేం తెలుస్తుందే, పిచ్చిమొహమా' అంది వసుంధర.

'అమ్మకు కవిత్వం వస్తుందే' నవ్వుతూ అన్నాడు సుధీర్. కాని మనసు తల్లి అన్నమాట మీదే లగ్నమైంది. భానుని చేసుకుని నేను పొరపాటు చేశాను అనుకున్నాడు.

ఆ రాత్రి నిన్ను అరకువేలీ తీసుకెళ్లలేక పోయాను. ఏమనుకోకు. మనం మరోసారి వెళదాం అని సముదాయించి వుంటే నిజంగా వెళ్లినా వెళ్లకపోయినా ఆమె ఎంతో పొంగిపోయేది. అలా అనలేదు సరికదా చెల్లాయ్‌ని, బావగారిని బాగా చూసుకుంటున్నావా? మనం ఏదైనా లోటుచేస్తే మరలా మన గుమ్మం ఎక్కరు అన్నాడు నిద్రకుపక్రమిస్తూ.

ఉసూరుమంటూ నిద్రపోయింది భాను. అలసట ఆమె నేస్తం. అత్తగారు మాట

విసరుటు, ఆమె దోస్తీ. భర్త నిర్లక్ష్యం భామకి సొత్తు. మనోవేదన ఆమె సొత్తు. అందుకే జీవితం చిత్తుకాగితంలా తయారవుతోంది రోజురోజుకి.

సుజాత ఏం చెప్పినా వినిపించుకోలేదు. వసుంధర, కూతురికో నీతి, కోడలికో నీతి అనాదిగా మన దేశంలో వస్తున్నదేకదా. 'అమ్మ చెప్పింది నిజమే కాబోలు' అని సుజాత అనుకునేలా చేసేసింది, వసుంధర.

అంతే తానెంతో అత్తారింటిలో మంచిగా కాపురం చేసేస్తున్నట్లు, వదిన తల్లిని, అన్నయ్యను వేపుకుతింటున్నట్లు భావించుకుంది.

ఆమెకూడా అన్నగారికి నీతిపాఠాలువల్లించడం మొదలుపెట్టింది. తల్లి డైరెక్టుగా చెబితే, చెల్లి ఇండైరెక్టుగా చెప్పేది. ఒకరు టెక్స్టుబుక్. ఒకరు గైడ్. రెండింటిని నూరేశాడు సుధీర్. ఇంకేముంది. భార్య అంటే చులకన భావం మరీ పెరిగిపోయింది.

'మీ బావగారు అయితే, వాళ్ల అమ్మ ఎంత చెబితే అంత. ఎంత ఇంటెడు చాకిరీ చేసినా ఆయన వచ్చేసరికి ఆ అలసట కనబడనీయకూడదు. విసుగు ప్రదర్శించకూడదు. అలా చేశానా ఇక నా పని అయిపోయినట్లే. భార్యను తనకు వచ్చిన విధంగా కంట్రోలు పెట్టుకున్నవాడే అసలైన మగాడు. వదిన విషయంలో అమ్మ చాలా దిగులుగా వుంటుందిరా అన్నయ్య, అమ్మ ఏనాడైనా బాధపడడం మనం చూశామా? ఇప్పుడు మాత్రం ఎందుకు బాధపడాలి? అమ్మను చూస్తుంటే గుండె తరుక్కుపోతోంది. పోనీ అమ్మను, నాన్నను నా దగ్గరకు తీసుకుని వెళదామంటే కొడుకు వుండగా కూతురు దగ్గర వుండడం భావ్యంకాదుకదా' మెల్లగా విషం ఎక్కించేసింది సుజాత.

వరద వచ్చి, నీరు తీసేసినా, అది చేసిన నష్టం జీవితంమీద చాలాకాలం వుంటుంది. ఆ

నమ్మకం

కొరియాలోని ప్రజలకు ఒక వింత నమ్మకము ంది. పెళ్లి సమయంలో పెళ్లి కొడుకు నవ్వితే, ఆ దంపతులకు ఆడపిల్ల పుడుతుంది! ఇదీ వారి నమ్మిక. మగ పిల్లవాడు కావాలన్న పెళ్లికొడుకులు నోరు బిగించుకోనివ్వకుండా వుండాలన్నమాట! తమాషాగా లేదూ!

— కొడిమెల

నీరు దాని తెన అది పోతుంది. కొందరి బ్రతుకులు దాని ప్రభావంతో సున్నాలైపోతాయి.

సుజాత వెళ్లిన తరువాత ఇంటి వాతావరణం పూర్తిగా చెడిపోయింది. వసుంధర కొడుకు వచ్చే సమయానికి ఏదో పనిచెప్పి సుధీర్‌కి కాఫీకూడా ఇవ్వనివ్వదు. పెందలాడే వంటచేస్తాను. అంటే చల్లారిపోతుంది అంటుంది. పడుకోబోయేముందుకూడా ఏదో పుల్లవిరుపు మాట అని భాను మనసు విరిచేస్తుంది.

దానితో భాను మనసు పాడై భర్తతో పూర్తిగా కోఆపరేట్ చేయలేకపోతుంది. ఇంటికి రాగానే పనిలో వుండే భార్య, పడక దగ్గరకు చేరగానే ఏదో ధ్యాసలో వుండే భార్య అంటే సుధీర్‌కి నచ్చడంలేదు.

భాను ఏదైనా చెప్పబోతున్నా 'ఏం చెబుతావు. అమ్మమీద చాడీలేకదా! అమ్మను పాలితేళ్లుగా ఎరుగుదును నేను. నీవే కొత్త దానివి ఈ ఇంటికి. నాకంటే నీకు ఎక్కువ తెలుసా? అమ్మగురించి అంటూ మధ్యలోనే కట్ చేసేవాడు. దానితో ఆమె నోరు మూగబోయేది. ఒంటరిదాన్ని నేను అనే భావం ఆమెలోపాతుకుపోయింది.

పోనీ మామగారైనా అర్థం చేసుకుంటారు అంటే భాను ఖర్మకొద్దీ ఆయనకూడా వసుంధర తరపునే మాట్లాడతారు.

ఇదేం ఖర్మరా బాబూ అని దిగులు చెందని రోజులేదు భాను.

'ఏం ఎప్పుడూ దిగులుగా వుంటావు. ఇక్కడ వుండడం ఇష్టం లేనిదానివి అసలు పెళ్లెందుకు చేసుకున్నావు. మమ్మల్ని ఏడిపించడానికి కాకపోతే' అని అంటుంటే భర్త ఎదురుగానే తల బాదుకుని చావాలనిపిస్తుంది భానుకు.

ఛ, నేను ఎందుకు చావాలి అంటూ తనకు తానే ధైర్యం తెచ్చుకుంటుంది.

ఆమె ఓర్పు ఆమె జీవితాన్ని చక్కదిద్దలేదు. భానులోని సహనం, సంసారాన్ని ఆనందపడవలో ఎక్కనీయలేదు. ఆమెలోని దయ, దయ్యాల కొంపలోని దయ్యంవలె ఆమె పీకకే చుట్టుకుంది. ఆమె ఆస్తి సుఖం నాస్తి అంటూ చాటిచెప్పింది.

అర్థం చేసుకోని భర్త ఆమె మెడలో తాళి కట్టడం పాపం అయింది. తరతరాలుగా ఇంక ఆడవారి జీవితాలు ఇంతేనా? ఏ కొద్దిమందో సుఖపడితే చాలామంది దుఃఖపడుతూనే వున్నారు. ఇది నిజంగా దేవుడు రాసిన రాతేనా, లేక అత్తింటివారు రాసిందా? దేవుడు కరుణా హృదయుడు అంటారు. మరి అంత క్రూరంగా ఎందుకు బ్రతుకులను బండలు చేయడం, కష్టాల మండుటెండలోను, దుఃఖాల మంచుకొండమీద ఆడదాన్ని నిలబెట్టడం ఎందుకో.

చీమల పుట్టకు తేనెటీగల తుట్టెకు బలిచేయడం ఎందుకు. అవి శరీరాన్నే కుడతాయి. కానీ మనుష్యుల చీదరింపు మాటలు మనసునే కుడతాయికదా!

చిలికి చిలికి గాలివాన పెద్ద తుఫాను అయింది. చిన్న చిన్న ఎండ చివరికి రాళ్లు పగిలే స్థితికి వచ్చింది. మామూలు ఉరుములు చివరికి పిడుగులు కురిపించాయి. సూదులు

గునపాలయ్యాయి. వేదన రోదనగా మారింది. మాటలు తూటాలయ్యాయి. మనస్పర్థలు కోర్టులకెక్కాయి. అక్కడ నిప్పులు కక్కాయి. భాను పుట్టింటికి వెళ్లిపోయింది. చివరికి ఎలాగైతేనేం భాను, సుధీర్ విడాకులు తీసుకోవడంకూడా జరిగిపోయింది. అప్పుడు వసుంధర దంపతులు హాయిగా ఊపిరి తీసుకున్నారు. తమ కొడుకును తిరిగి తమ అరచేతుల్లో భద్రంగా దాచుకున్నారు. కోడలి బ్రతుకును మాత్రం దోచుకున్నారు.

ముందు భాను తల్లిదండ్రులు లబోదిబో అన్నారు. ఆ తరువాత అందరూ పరిస్థితులకు తలఒగ్గక తప్పలేదు. భానుకూడా మెల్లగా కొత్త జీవితానికి అలవాటు పడిపోయింది. తాళి బరువు తగ్గింది. బ్రతుకు బరువు పెరిగింది. ఆలిస్థానం పోయింది. ఉద్యోగంలో కూలిస్థానం వచ్చింది.

ఇప్పుడు ఆమెకు నన్ను ఎవరైనా ఏమైనా అంటారేమో అనే చింత లేదు. మొండిదైపోయింది. తన మొండాన్ని, తలను వేరుచేస్తానన్నా బెదిరిపోని స్థితికి వచ్చింది. భాను విడాకులు తీసుకున్న వార్త ఆఫీసులో అందరికీ తెలిసింది.

దానితో ఆడవారికి చులకన అయిపోయింది. తమ మొగుళ్లను ఇలాంటి ఒంటరి ఆడవాళ్లు వలలో వేసుకుంటారని భయం. అందుకే అంటీ ముట్టనట్లు మీ ఇంటికి వస్తాను అంటే అదేదో కొంప కొల్లేరయిపోయినట్లు, పల్లేరుకాయ తిన్నట్లు మొహం పెడతారు. ఆముదం తాగినంతగా ఆ మొహంలోని భావాలు వెల్లడయిపోతాయి.

మగవారికి మాత్రం ఒంటరి ఆడదంటే మనసులో చులకన ఉన్నా పైకి ఎంతో ప్రేమగా మాట్లాడతారు. రాయి వేసి చూస్తే రాలకుండా వుంటుందా, వలవేసి చూస్తే పడకుండా వుంటుందా అన్నట్లు ఆలోచిస్తారు. మీ ఇంటికి వస్తాను అంటే ఇంటికప్పు తలకు

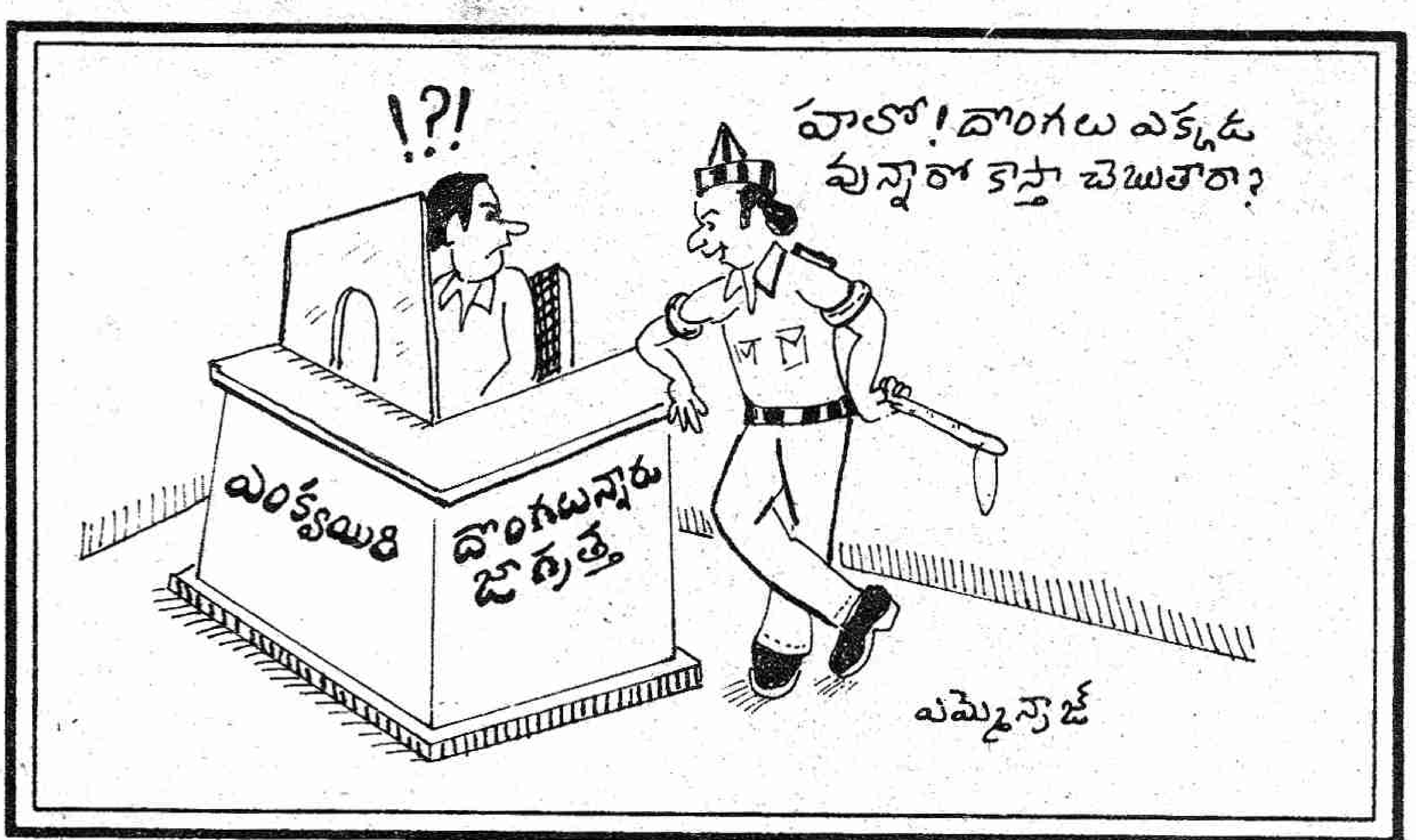

తగిలేలా ఎగిరి గంతేస్తారు. ఇల్లు పావనం అయినట్లు, పానకంలో మునిగి తేలినట్లు ఫీల్ అవుతారు. అమృతం తాగకుండానే తాగినంత సంతోషంగా, హుషారుగా గంతులేస్తారు.

భానుకి ఆఫీసులో ఆడవారు శత్రువులుగా, మగవారు మిత్రులుగాను తయారయ్యారు.

ఆమెమీద కామెంట్స్ ఎక్కువయ్యాయి. బంగినపల్లి మామిడిపండు, చిలక్కొట్టిన జామపండు, పరువాల పనసపండు అంటూ మగవారు మాట్లాడుకుంటుంటే ఆడవారు కొవ్వెక్కి మొగుణ్ణి వదిలేసింది. మొగసాలకెక్కింది. ఎంత గర్వమో, ఎంత గీరో అంటూ తిట్టుకుంటున్నారు.

ఆమె మాత్రం అన్నీ వింటున్నా చూస్తున్నా మర మనిషిలా పనిచేసుకుపోతుంది. ఆమె ఇప్పుడు ప్రేమిస్తున్నది తన ఉద్యోగాన్నే. ఈ ఉద్యోగమే నాకు తిండి పెడుతుంది. ఆఫీసుకి రావడంతో నాలో పిచ్చి పిచ్చి ఆలోచనలు రాకుండా సమయం గడిచిపోతుంది అనుకుంది. అందుకే ఆమెకు ఆఫీసు ప్రాణమైపోయింది.

ఒకరిద్దరు మగవారు ఆమెకు దగ్గరవ్వడానికి ప్రయత్నించారు. కాని అది పడనివ్వలేదామె. ఎలాగూ విడాకులు తీసుకున్నావు కాబట్టి పెళ్లిచేసుకుంటాం అని డైరెక్టుగా ఇద్దరు ముగ్గురు అడిగారు. పెళ్లి రొంపిలోకి మరలా దిగదలచుకోలేదు భాను. ఒకసారి దెబ్బతిని వుంది. మరో దెబ్బ అదే పుండుమీద పడితే భరించే శక్తి ఆమెలో లేదు.

ఒక్కోసారి రాత్రిళ్లు నిద్రపట్టదు. శరీరం ఎదురు తిరుగుతూ వుంటుంది. సెక్స్‌కి అలవాటు పడకపోతే అది వేరే విషయం. అలవాటు పడిన తరువాత అది దొరక్కపోతే కోరికలు అదుపులో పెట్టుకోడానికి కష్టపడవలసి వస్తుంది. తలనిండా పూలు పెట్టుకున్న రోజు ఏదో తెలియని కోరిక ఆమెలో ప్రవేశిస్తుంది. మనసుని గలిబిలి చేస్తుంది. అందుకే పూలు పెట్టుకోవడం మానేసింది. బహుశా పూర్వం ఇందుకే కాబోలు స్త్రీలను రంగుబట్టలకు, పూలకు, జుట్టుకు, బొట్టుకు, మంచి తిండికి దూరం చేశారు అనుకుంది.

విడాకులు ఇచ్చి తప్పుచేశానా అనుకుంది. నేను ఇవ్వలేదుగా విడాకులు. సుధీరే ఇచ్చాడు. వద్దని కాళ్లావేళ్లా పడి బతిమిలాడాల్సిన ఖర్మ నాకు పట్టలేదు. అయినా వద్దన్న భర్త దగ్గర పడి వుండడం అంటే స్త్రీ తనకు తాను ద్రోహం చేసుకోవడమే. విడాకులకు ఒప్పుకున్నందుకే కదా నాకు అహంకారి అనే బిరుదు. మొగుణ్ణి ఎంత వేపుకు తిందో అంటూ మహంకాళి' బిరుదు ఇచ్చారు, ఆడవాళ్లు అనుకుంది.

భగవంతుడా! నేను చేసిన తప్పేంటి నేరం అన్యాయంగా నెట్టబడి జైలులో వున్న ఖైదీలాగే బతికాను ఆ ఇంట్లో. నా జీవితం సుఖ సంతోషాలతో వెలగాలని ఎంతో అణకువగా మెలిగాను. అయినా నాకు ఇలా విడాకులు వచ్చాయేమిటి?

అణకువ అంటే అర్థం ఏమిటి? వాళ్లు ఎలా ఆడమంటే అలా ఆడాను. ఎలా

నడవమంటే అలా నడిచాను. అయినా ఎందుకు తృప్తి చెందలేదు. ఆడపిల్ల ఈడ పెత్తనం ఎందుకు చెలాయించాలనా? అసలు నేను పెత్తనం చెలాయించానా? చెల్లని ఖానీలా మెల్లగానైనా మ్రోగని గజ్జెలా సంస్కారపు గనిలా, పూలను మోస్తున్న సజ్జలాగే ఆ ఇంటి ప్రవర్తించానుకదా!

రాను అంటే బూతుమాటగా వినిపించే ఆ ఇంట్లో బ్రతకడం ఎంత కష్టమో నాకు తెలుసు. నేను వెనుక గుసగుసలాడుకునేవారికి, ఆ ఇంటి గునపపు దెబ్బలు ఏం తెలుసు. నన్ను మహంకాళి అనేవారికి ఆ ఇంటి మహా మహుల మనస్తత్వాలు ఏం తెలుసు. నోరున్నది కదా అని పడేవాళ్లంటే అంటారు. నాకూ నోరుంటే అత్తింట్లో నెగ్గుకు వచ్చేదాన్నో ఏమో! ఎందుకో నా మనస్తత్వానికి విరుద్ధంగా వుంది ఆ ఇల్లు. యుద్ధభూమిలాగే రోజూ వుండేది. అక్కడ రోజూ కత్తిపోట్లలాంటి మాటలకు, తుపాకి తూటాల్లాంటి చేతలకు గోరి అయి ప్రతిరోజూ చచ్చి బ్రతికేది నా మనస్సొకటే. ఎవరూ అర్థం చేసుకోరేం.

నేనెంత మానసిక క్షోభ అనుభవించానో, ఎంత మందికి తెలుస్తుంది. మాట్లాడినా తప్పే, మాట్లాడకపోయినా తప్పే. నాపై పగే ఆ ఇంటి వారికి నేనో శత్రువులా తయారయ్యాను. అది దట్టమైన పొగలా మారి చివరికి నా బ్రతుకును మసిబార్చేసింది. ముసి ముసి నవ్వులూ లేవు. మురిపాలు లేవు.

అక్కడ దినదినగండం నూరేళ్లాయుష్షుకంటే ఈ జీవితమే బాగుంది నాకు. నన్ను నిత్యం తిట్టేవాళ్లు లేరు. ఆంక్షలు పెట్టేవాళ్లు లేరు. భయపడుతూ బ్రతకాల్సిన అవసరం అంతకన్నా లేదు.

దేవుడు నాకు అన్యాయం చేశానని ఆలస్యంగా గ్రహించాడుకాబోలు సరిదిద్దుకునే

నాకోసంకాదు

నిద్రపోతున్న భార్యను లేపి అడిగాడు సుందరం

"బీరువా తాళంచెవులు కనిపించడంలేదని నా పై కేకలేశావుగా సాయంత్రం... తాళం చెవులు కనిపించాయా?

"ఆ విషయం నిద్రలేపి అడగాలటండీ" విసుగ్గా అందామె.

"నాకోసంకాదు... దొంగగారు తాళంచేతులు అడుగుతుంటేనూ" అన్నాడతను వణికిపోతూ.

— కె.వి.మధుసూదనరావు(కాకినాడ)

అవకాశంగా విడాకులు పంపాడు' ఇలాగే ఆలోచిస్తుంది భాను.

సుధీర్‌కి భార్య ఇంటిలో లేకపోవడం ఒక విధంగా హాయిగానే వుంది. ఇంటికి వచ్చేసరికి అత్తా కోడళ్ల గొడవలు వినాల్సిన పనిలేదు.

తల్లి కమ్మగా వండి పెడుతోంది. దగ్గరుండి వడ్డిస్తుంది. ఆప్యాయత కురిపించడంలో ఆమెకామే సాటి. కొన్ని రోజులు చాలా హాపీగా అనిపించింది. ఆ తరువాత రాత్రిళ్లు నిద్రపట్టడం మానేసిన దగ్గరనుండి ఏదో వెలితి. భాను అస్తమానూ గుర్తుకువచ్చేది.

'ఓహ్ భానూ! ఎందుకెళ్లి పోయావ్!నీవులేకుండా వుండలేకపోతున్నాను అనుకుంటున్నాడు. భాను ఒంపులు సొంపులు గుర్తుకురాగానే ఆమె ఇచ్చే సుఖం గుర్తుకురాగానే పిచ్చి కోపం వచ్చేసేది. విడాకులు ఇచ్చి తొందరపడ్డానా అని చాలాసార్లు అనుకున్నాడు. అయినా నేను ఇస్తే మాత్రం తను వద్దని బతిమాలొచ్చుగా. తనకే అంత పట్టుదల వుంటే మగవాణ్ణి నాకెంత వుండాలి. పట్టుబట్టలా మెత్తగా వుండే ఆడదాని శరీరానికి పాషాణంలాంటి హృదయమా? నేను భరించలేను. అమ్మ మంచిదేగా భాను ఎందుకు అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించలేదు.

పెళ్లయిన తరువాత భర్త తప్ప మరెవ్వరూ వుండకూడదనుకుందా. అంత స్వార్థమైతే ఎలా? తనకేమీ నేను లోటు చేయలేదే. అమ్మ ఎలా చెబితే అలా వినేస్తే పోలా? పోట్లాటకు దిగాలా? భార్యలో మొండితనం భరించడం చాలా కష్టం. ఇలా పెళ్లి చూపుల్లో సెలెక్టు చేసుకునేకంటే లవ్ మేరేజి బెటరేమో. కనీసం రాబోయే భార్య మనస్తత్వాలు మనకు ముందుగానే తెలుస్తాయి. పెళ్లయిన తరువాత కొత్తకూడా వుండదు. కొత్త కుండలోని నీరులా జీవితం చల్లగా చక్కగా గడిచిపోతుంది' అనుకున్నాడు.

తల్లి అతనికి వేరే సంబంధాలు చూస్తుంది. భానుని కూడా అమ్మే చూసేదిగా. అయినా ఇంత అధ్వాన్నంగా తయారయిందేం నా బతుకు. అయినా పెళ్లి చూపుల్లో పైపై మెరుగులు తప్ప లోలోపలి విరుపులు ఎలా అర్థం అవుతాయి. ఈసారి ఏమైనా సరే ప్రేమించే పెళ్లి చేసుకోవాలి. అసలు మరలా పెళ్లి మంచిదేనా? రెండో భార్యకు భర్తంటే చులకనగా వుంటుంది. మీరు ఇలాంటివారు కాబట్టే మొదటిభార్య వదిలేసింది అని దెప్పుతుందా. ఆమెకు లోకువ అయిపోనా? తప్పకుండా అవుతాను. వద్దు. వద్దు. మరో పెళ్లి వద్దు. అమ్మ చూసిన సంబంధం అసలే వద్దు. పెళ్లి చేసుకుని సంసార సాగరాన్ని అతి కష్టం మీద ఈదేకంటే ఈ శారీర బాధే సుఖం. ఎప్పుడో ఈ శరీరానికి సుఖం కావాలనిపిస్తుంది. అది కంట్రోల్‌లో పెట్టుకోగలిగే శక్తి వుంది. నాకు అనుకున్నాడు.

ఆఫీసులో సుధీర్‌ను, పెళ్లికాని ఆడపిల్లలు ఆకర్షించాలని చూస్తున్నారు. సుధీర్ రెండో పెళ్లివాడన్నమాటేగాని, మంచి ఉద్యోగం వుంది. పైగా చిన్న వయసు, అందగాడు, మంచివాడు. ఇంక అంతకంటే వరునికి క్వాలిఫికేషన్స్ ఏమి కావాలి.

పెళ్ళిళ్ల పేరయ్య సంబంధాలు తెస్తున్నాడు. తల్లి చెవిలో ఇల్లు గట్టా కొని పెళ్లి పెళ్లి అవి

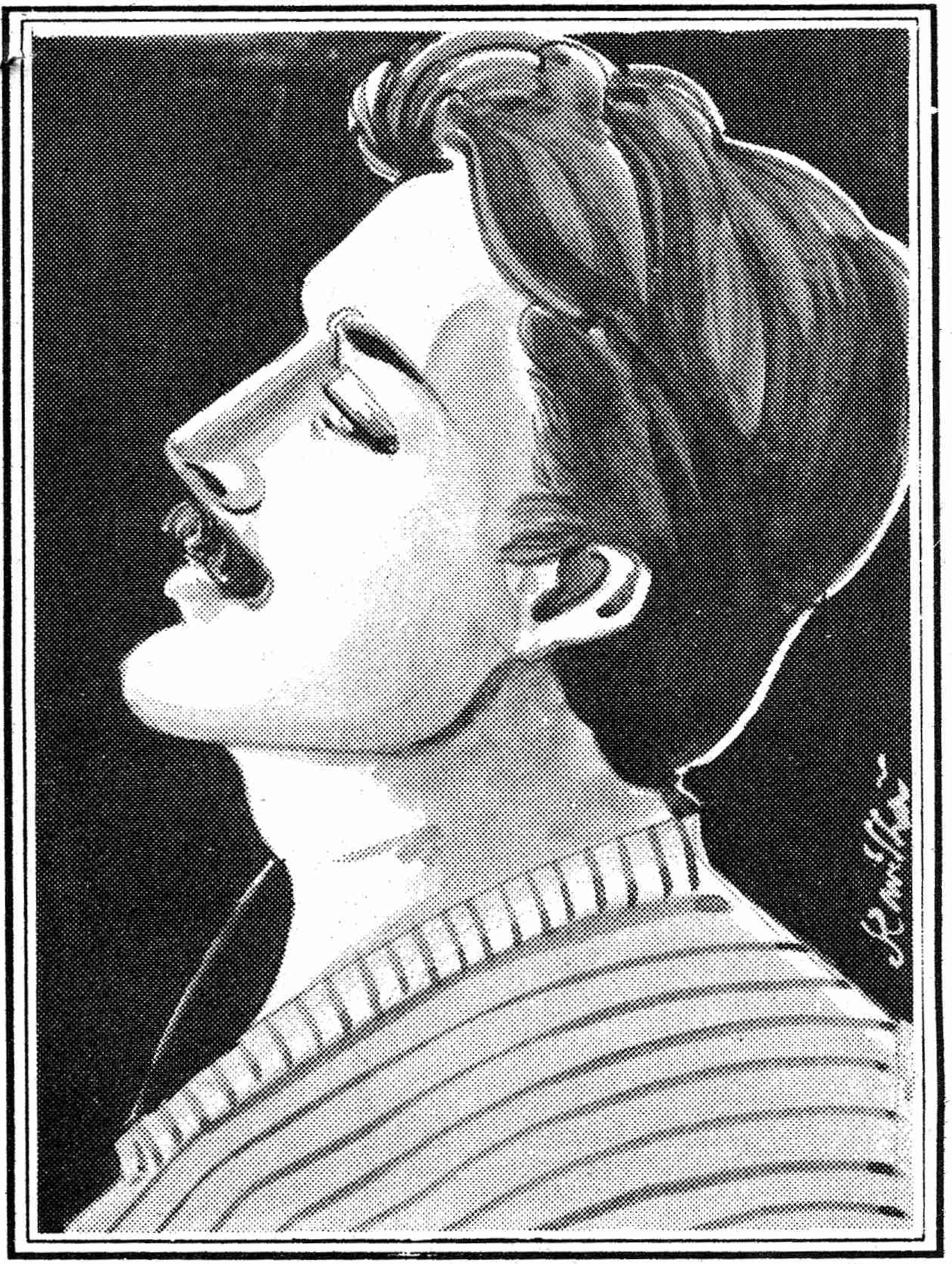

పోరాడుతూనే వుంది. కాని సుధీర్‌కు అరేంజ్‌డ్ మేరేజ్ అంటే ఇష్టం కలగడంలేదు. మరో భాను నాకు ఇల్లాలు కాకూడదు. నేను పెళ్లంటూ చేసుకుంటే ప్రేమ వివాహమే చేసుకుంటాను.

నాకు సంబంధాలు వస్తున్నట్టే భానుకి సంబంధాలు వస్తున్నాయా? చేసుకుంటే నాకేం,

చేసుకోకపోతే నాకేం? ఆమె ఇప్పుడు నా భార్య కాదు. నాకు ఏవిధమైన సంబంధమూ లేదు. పిల్లా పీచు లేకపోవడం ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ పాటించడం నా అదృష్టం. భాను మరలా పెళ్లి చేసుకుంటే పడకపై నన్ను సుఖపెట్టినట్లే అతన్నీ సుఖపెడుతుంటే ఇంతటి అందాల రాశిని, శృంగార తారని వదిలేసిన సుధీర్ పిచ్చివాడు అని, అతను వదిలేయడం వలనేకదా నాకింత అదృష్ట దేవత లభించింది అని అతను అనుకుంటాడా? నన్నుచూసి జాలిపడతాడా? ఇలా ఆలోచిస్తున్నాడు సుధీర్. ఆ ఆలోచన రాగానే మనసులో ముల్లు గుచ్చుకుంది. అయినా బలవంతంగా ఆ ఆలోచనలను బయటకు నెట్టేశాడు.

చాలా డల్‌గా తయారయ్యాడు సుధీర్. అతని వాలకం గ్రహించిన స్నేహితులు సుధీర్ పేకాటకు లాక్కుపోతున్నారు. డ్రింక్ ఆఫర్ చేయబోతే మర్యాదగానే తిరస్కరిస్తున్నాడు సుధీర్. పేకాటమీద మనసు నిలవడంలేదు. రాత్రికి ఆడదాన్ని అరేంజ్ చేస్తాను అని స్నేహితుడంటే సుధీర్ ఇష్టపడలేదు. ఆ అనుభవం లేకపోయినా ఫరవాలేదుగానీ, ఆ జబ్బులు అవీ వద్దని గట్టిగా చెప్పేశాడు.

మరో రెండేళ్లు గడిచాయి. వసుంధర దంపతులు ఏక్సిడెంట్‌లో చనిపోయారు. 'భార్యాభర్తల్ని వేరుచేసిన పాపం ఊరికే పోతుందా అని చుట్టుప్రక్కలవారు అనుకున్నారు.

సుధీర్‌ది ఇప్పుడు ఒంటరి జీవితం అయిపోయింది. పిల్లను వెతికి పెళ్లిచేసేవారు లేరు. అలాగే ఆఫీసుకి వెళుతున్నాడు. వస్తున్నాడు. త్వరలోనే ఒకరి ప్రేమలో పడ్డాడు.

ఒకరోజు హఠాత్తుగా తరుణ్ ఊడిపడ్డాడు అమెరికానుండి.

హాయ్, హాయ్‌ల పలకరింపులు కౌగిలింతలూ అయ్యాయి. ఆ పలకరింపుల్లో ఎన్నెన్నో పులకరింతలు. కౌగిలింతల్లో ఆనందపు పాలపుంతలు తొంగిచూశాయి.

ఆ తరువాత అసలు సంగతి ఎత్తాడు తరుణ్. ఊరిలోకి రాగానే సుధీర్, భాను విడిపోయిన సంగతి తెలిసిందట. అదే అడిగాడు సుధీర్.

సరేలే ఆ సంగతి వదిలెయ్యి. నేను మరలా పెళ్లిచేసుకోవాలనుకుంటున్నాను తెలుసా అన్నాడు సుధీర్ సంతోషంగా.

గడచిన కాలం తిరిగిరాదు. ఈ రోజు సంగతి ఈరోజు చూసుకోవాలి. నిన్నటి సంగతి గురించి ఈరోజు ఏం చేయలేం కదా! అది జరిగిపోయింది. తిరిగిరాదు. కావాలంటే రేపటి సంగతి ఆలోచించవచ్చు.

'అయితే నీ మనసు మారదన్నమాట'

'మారదుగాక మారదు'

'నీకు చెప్పేకంటే ఆ రాయికి చెప్పడం బెటరు'

'పోనీ ఆ పనే చెయ్యి'

'మొండివాడు రాజుకంటే బలవంతుడు అని ఊరికే అన్నారా పెద్దలు' వెటకారంగా

అన్నాడు తరుణ్.

'నేను జీవితంలో ఆటుపోట్లు తిన్నవాడిని. నీ వెటకారాలు, ఆ కారాలు, మిరియాలు, ఆ మిడిమిడి చూపులు, కోపతాపాలు నన్నేమీ చేయలేవు'

'అయితే నేను వెళ్లిపోతున్నాను'

'వచ్చినవాళ్లు వెళ్లక తప్పదుగా' నవ్వుతూ అన్నాడు సుధీర్. తరుణ్ భుజంపై చేయివేస్తూ.

'నేను నిజంగానే వెళ్తున్నాను సుధీర్' కోపంగా వెళ్లిపోయాడు తరుణ్.

అరేయ్ ఆగరా బాబూ అంటున్నా వినకుండా వెళ్లిపోయాడు తరుణ్.

'పోనీలే మరి ఏం చేస్తాం. నీ మనసు నీవు మార్చుకోవు. నా మనసు నేను మార్చుకోను' లోలోపల గొణుక్కున్నాడు సుధీర్.

సుధీర్ దగ్గరనుండి కోపంగా వెళ్లిపోతున్న తరుణ్ కి భాను ఎదురైంది.

'ఏమండోయ్, చంద్రభానుగారూ' గట్టిగా పిలిచాడు.

ఉలిక్కిపడి వెనక్కి తిరిగి చూసింది.

'ఓ మీరా, బావున్నారా' మొహానికి నవ్వు పులుముకుని పలకరించింది. కన్నుల్లో నీలి మేఘాలు అల్లుకుని వున్నాయి. తొలకరి జల్లులు కాదు. మనిషి చల్లబడేలా కన్నీరు కురిపించడానికి సిద్ధపడినట్లు వున్నాయి.

ఆమెను చూస్తే మనసు పిండేసింది తరుణ్ కి. పిండిబొమ్మలాంటి ఈమెను దేవుడు ఆ సుధీర్ చేతిలో ఎందుకు పెట్టాడో. అతను ఆమెపై కష్టాల కడగండ్లు కురిపించి ఆ బొమ్మను ముద్ద ముద్ద చేసి వదిలాడు. ముద్దుగా చూసుకోవడం చేత కాకపోయినా, మనిషిలా

ఉమ్ము!

ఫిలిప్పీన్స్‌లో బాస్కెట్‌బాల్ ఆట అంటే అందరికీ ఎంతో ఇష్టం! ఆ పోటీలు హోరాహోరీ జరుగుతూ వుంటాయి. ఆ క్రీడాకారులకు పట్టుదలలు, కోపాలుకూడా ఎక్కువే! తరచు ఆటగాళ్లు రిఫరీపై ఉమ్ము వూస్తూ వుంటారు. రిఫరీల బాధ చూడలేక, స్పోర్ట్స్ కమిటీ ఆటగాళ్లపై ఓ ఆంక్ష విధించింది. రిఫరీపై ఏ క్రీడాకారుడు ఊసినా, 1500 రూపాయలు జుల్మానా చెల్లించాలి! ఈ షరతుతో ఉయ్యాలు తగ్గినా, అడపా దడపా ఉమ్ముల్లో రిఫరీలు తడుస్తూనే వున్నారు.

— కొడిమెల

అయినా మాడలేదు కాపోలు' అనుకున్నాడు తరుణ్ మనసులో.

బావున్నారా? ఇండియా ఎప్పుడు వచ్చారు' పలకరించింది భాను.

'నేను బావున్నాను సరే. మీరేమిటి ఇలా అయిపోయారు. అఫ్‌కోర్స్ అంతా విన్నాననుకోండి'

'రండి. అలా మా ఇంటికి వెళ్లి మాట్లాడుకుందాం' అంటూ వాళ్ల ఇంటికి తీసుకెళ్లింది భాను.

భాను దగ్గర తల్లి వుంది.

ఉపోద్ఘాతం లేకుండా డైరెక్టుగా మాటలు మొదలుపెట్టాడు తరుణ్

'ఆ సుధీర్ సంగతి వదిలెయ్యండి. మూర్ఖుడు. సొంత అభిప్రాయాలుండవు వాడికి. మీరు ఇలా ఒంటరిగా వుండడం బావులేదు.

'అమ్మ వుందిగా' జీవంలేని నవ్వు నవ్వింది. భాను గతం ఆమెపై చాలా ప్రభావం చూపించింది.

సుధీర్ మరలా పెళ్లిచేసుకునే ఉద్దేశ్యంలో ఉన్నాడు. మీరు ఏమీ అనుకోనంటే ఒక మాట చెబుతాను. మీరు మాత్రం ఎందుకు మరలా పెళ్లి చేసుకోకూడదు.

ఆమె షాక్ తింటుందనుకున్నాడు తన మాటలకు. కాని తినలేదు.

'మామూలు వాళ్లకే పెళ్లి కావడంలేదు. ఒకసారి విడాకులు తీసుకున్న నన్ను ఎవరు చేసుకుంటారు' నిర్లిప్తంగా అంది.

'ఎందుకుండరు. ప్రయత్నిస్తే దొరక్కపోరు'

'దొరుకుతారు. కానీ జీవితంలో ఎప్పుడో అప్పుడు దెప్పుతారు. నేను కుక్కిన పేనులా వుండి ఇంతవరకూ తెచ్చుకున్నాను. ఇంకా అదే జీవితం కొనసాగించలేను. అలా ఏదైనా మరలా మనస్పర్ధలు వస్తే నన్ను చేసుకున్న ఆయన నీవు ఇలాంటివి దానివి కాబట్టేనా ముందుమొగుడు వదిలేశాడు' అని అంటే భరించలేను. ఈ ఒంటరితనాన్నయినా భరించగలను. నాకు పిల్లలు పుట్టి,వాళ్లుకూడా ఏదైనా అనవచ్చు.

'అలా అని అనుకోకండి. మీకు పిల్లలు పుట్టి ఎదిగేసరికి పరిస్థితులు మారిపోతాయి'

'పరిస్థితులు మారతాయి. మనస్తత్వాలు మారవు తరుణ్. ఆమెను ఎంతో ఒప్పించాలని చూశాడు. కాని ఆమె వినలేదు. నిరాశగా వెళ్లిపోయాడు.

పెళ్లికార్డులు పట్టుకెళ్లి తరుణ్‌కి ఇచ్చాడు సుధీర్. సుధీర్, రేఖ కలసి పెళ్లయిన తరువాత ఇచ్చే రిసెప్షన్ కార్డు అది. ఆ అట్ట ఇద్దరి జీవితాన్ని కలిపే దిట్ట.

'అయితే మళ్లీ పెళ్లికి సిద్ధమయ్యావన్నమాట'

'ఏం నేను మగాడిని కానా'

'మగాడివి అన్న సంగతి భానుకు విడాకులు ఇవ్వడంలోనే అర్థం అయిందిగా'

'శుభమా అంటూ మరలా పెళ్లి చేసుకుంటుంటే, ఇప్పుడా సంగతి ఎందుకు?

'మొదటి పెళ్లికూడా శుభమా అంటూనే చేసుకున్నావుగా?'

'అది మా అమ్మానాన్నలు చేసింది. ఇప్పుడిది ప్రేమ వివాహం. ఇందులో అమ్మానాన్నల ప్రమేయం లేదు. ఆ అమ్మాయి రెండేళ్లుగా నా దగ్గర స్టెనోగా చేస్తోంది. అందమూ, అణకువ వున్నాయి'

ఆ రెండూ భానులోనూ వుండేవిగా. పైగా ఆమె గొప్పింటి బిడ్డకూడా. అప్పుడు డబ్బుని చూసి చేసుకున్నావ్.

'అందుకే ఇప్పుడు డబ్బుకి విలువ ఇవ్వడంలేదు. ఉద్యోగానికి ఇచ్చావ్‌గా'

'ఆమె జీతం నాకు వద్దని ముందుగానే చెప్పేశాను.'

'ఇన్ని తెలివితేటలు భాను విషయంలో చూపిస్తే మీ జీవితం బాగానే వుండేది. మీ అమ్మగారు, నాన్నగారు, మీ చెల్లాయ్ ఆమెను చాలా బాధపెట్టారట. ఆ సంగతి అందరికీ తెలుసు, నీకు తప్ప. నీవు చాడీలు విని, ఆమెను కొట్టేవాడివట!

ఏదో భర్తను, కొట్టినే అనుకో, అంత పౌరుషంగా పుట్టింటికి వెళ్లిపోవాలా?'

'ఎప్పుడు వెళ్లింది. ఎంతో ఓర్చుకుని కదా వెళ్లింది. అయినా అది పౌరుషం అని ఎందుకనుకుంటావు. ఆత్మగౌరవం అని అనుకోవచ్చుకదా!'

'ఆమెకు నాతో కాపురం చెయ్యడం ఇష్టం లేదు'

'కాదు. మీ ఇంట్లో వాళ్లకు ఇంకా కట్నంతో నీకు మరో పెళ్లి చేయడం, ఇష్టం. నీవు భార్యను ప్రేమగా చూస్తే సహించేవారుకాదు. దానికి నీవు వంత పాడావు. భానుకి చింత మిగిల్చావు.

'ప్లీజ్' తరుణ్. ఈ సంతోష సమయంలో గతాన్ని గుర్తుచేయకు. దానిని కలలోకూడా

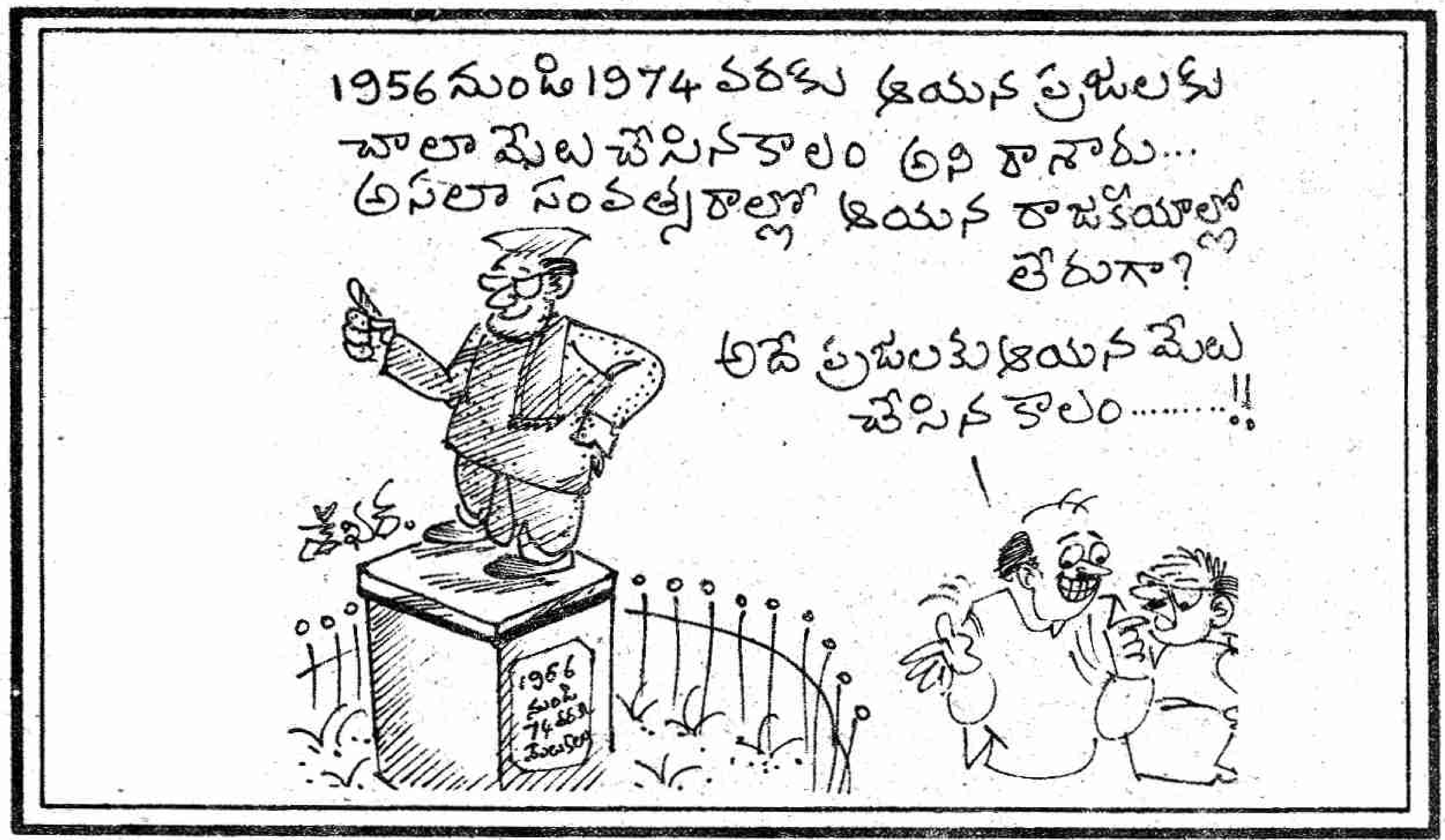

తలవడం నాకు ఇష్టం లేదు. భాను విషయం అప్రస్తుతం. నేను రేఖా ఎంతగానో అర్థం చేసుకుని, ఈ నిర్ణయానికి వచ్చాం'

'మొన్న బజారులో కనిపించింది భాను. ఎలా వుండేది ఎలా వుండిపోయిందనీ, మీరు విడాకులు తీసుకునే సమయానికి నేను ఇండియాలో వుండివుంటే ఆ పరిస్థితి రానిచ్చేవాడినికాదు'

'అందుకే బ్రతికిపోయాను. నా కళ్లు తెరుచుకున్నా. ఆమె అహాన్ని అణచివేశాను.'

'నీ కాపురాన్ని నాశనం చేసుకున్నావు. అసలు భానులాంటి భార్యకోసం నీవు పూర్వజన్మలో ఏ బంగారు పూలతోనో పూజ చేసి వుంటావు'

'స్టాపిట్ తరుణ్. ఆమె సంగతులుగాని, పాత విషయాలుగాని, ఎంతమాత్రమూ నాకు వినడానికి ఇష్టంలేదు. అది పెద్దలు చేసినపెళ్లి'

'నీకు వినడానికి ఇష్టంలేకపోయినా, నాకు చెప్పడానికి మాత్రం చాలా ఇష్టంగా వుంది. ఇలా మంచి మాటలు వినకే, ఆమె మానానికి ఆమెను వదిలేసి, సిగ్గులేకుండా మరో పెళ్లికి తయారయ్యావు. ఇప్పటికే చెబుతాను. భాను వజ్రం. మంచితనం మూర్తీభవించిన వెలకట్టలేని వజ్రం.

సుధీర్ కోపంగా లేచాడు.

'నా గతానికి సమాధి కట్టేశాను. అది గుర్తుచేయవద్దంటే వినవేం. నా బాగుకోరేవాడివైతే రిసెప్షనుకి వచ్చి నన్ను ఆశీర్వదించు అంటూ వెళ్లిపోయాడు సుధీర్.
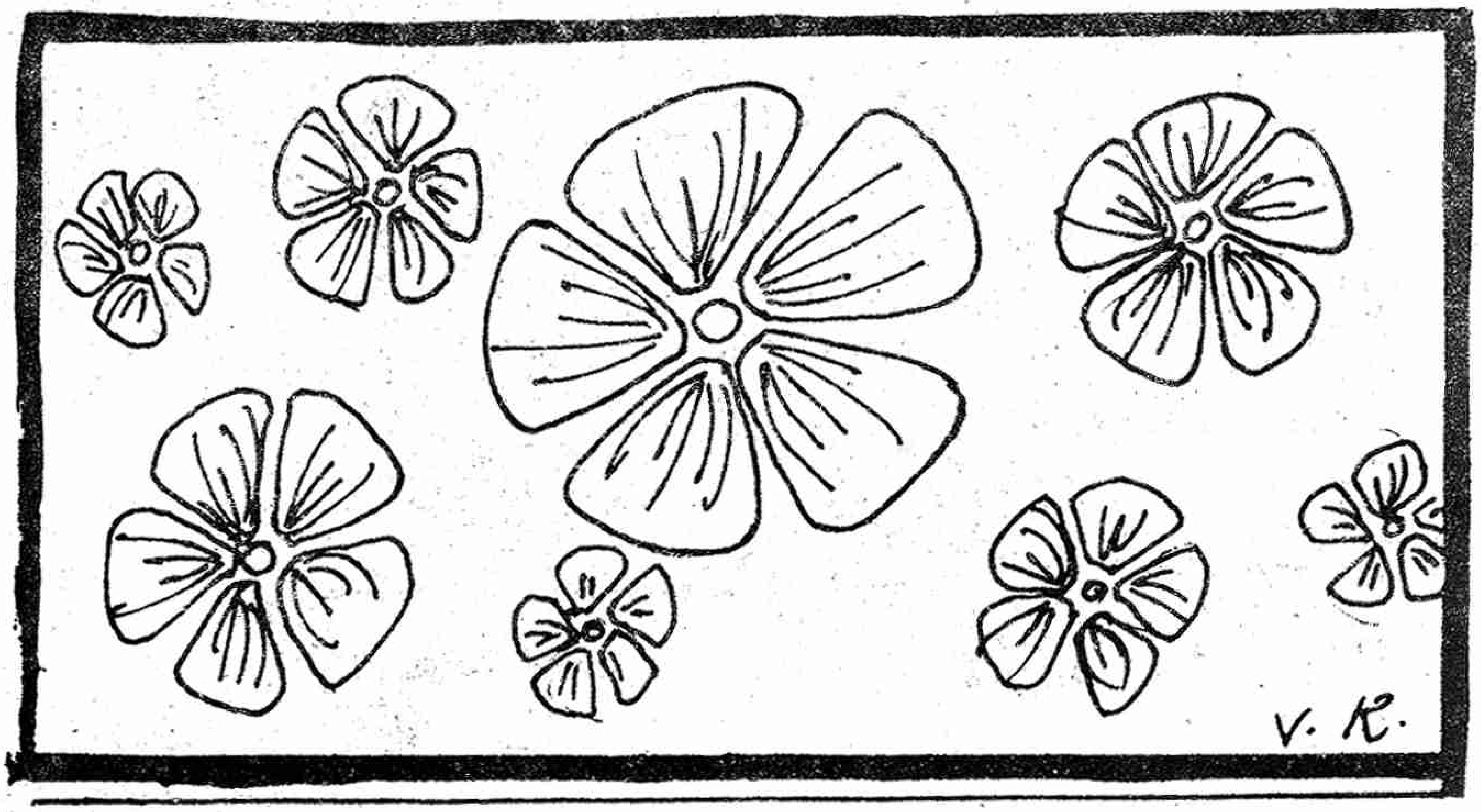
రిసెప్షనుకి వెళ్లిన తరుణ్ నోటమాట రాక అలాగే వుండిపోయాడు. ఆ పెళ్లికూతురు సుధీర్‌తో విడాకులు తీసుకున్న చంద్రభానురేఖ.